

DEUTSCHE SCHACHZEITUNG

organ for alle sider av sjakk siden 1846.

Utgitt av M. Blümich, H. Ranneforth og J. Halumbirek, under medarbeiderskap av verdensmester Dr. Euwe

Med internasjonale korrespondanseturneringer og kvartalsvise løseturneringer.

Hver måned et hefte av 32 siders omfang. Halvårskontingent RM. 4.60 inklusive porto til utlandet. 25 % eksport-rabatt ved betaling i innenlandsk mynt.

Forlang prøvenummer fra „Verlag der Deutschen SCHACHZEITUNG“, Berlin W 35, Woyrschstr. 13.

Tartakower: *

Schachturnier Bad Kissingen
1928 kr. 3.00

Tartakower:

Moderne Schach-
strategi 1930 . . „ 3.00

Porto henholdsvis 70 og 50 øre.

Fåes gjennom

Norsk Sjakkblad.

Sjakk-Revyen 1925 kr. 1.50
(tidligere kr. 6.-)

Norsk Sjakkblad 1933 kr. 2.00

Do. 1934 „ 2.00

Do. 1935 „ 2.00

Do. 1936 „ 2.00

10 forskjellige hefter av Sjakk-Revyen og Norsk Sjakkblads eldre årganger, 55 øre portofritt.

Norsk Skakblad 1906 og 1908 kjøpes av redaksjonen.

Et kryss her betyr at De ikke har betalt kontingenten for 1938. Vær så venlig å betale den omgående.

Die Schwalbe

er det eneste blad i verden som bringer alle turneringsutskrivninger og -avgjørelser for problemer og sluttspill, som beretter fortløpende om all verdens problemnytt, problemlitteratur, problemartikler og problemforbund.

Redaktør: Dr. Ed. Birgfeld. Pris: 10 RM pr. år. Bestilles hos **W. KARSCH, Wesermünde** — G., Deutscher Ring 22, Tyskland.

AKSJESELSKAPET TRYKK · TRONDHEIM

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NOSRK SJAKKFORBUND

HEFTE

7-8

NOVEMBER
1938

N·W·DAMM & SØN

ØVRE SLOTTSGATE 6 - OSLO

SPECIALISTER I SJAKK

SKRIV EFTER VÅR KATALOG

SKAKBLADET

udgivet af Dansk Skak Union, 16-sidet, udgaar hver Maaned. - Abonnement kan bestilles paa Posthusene eller ved Henvendelse til

SKAKBLADET

Eksp.: Vesterbrog. 21, St., o. G. København V.

Sjakkdiplomer

vakkert litografert i 2 farver og gull med sjakkmotiver. Størr. ca. 20×30 cm. Forlang prøve og tilbud. Levert til bl. a. Oslo Sjakkrets og ca. 50 norske klubber.

Erling Wold

c/o Steen & Strøm A.s, Oslo

Alle medlemmer av Norsk Sjakkforbund bør bære forbundets vakre merke. Dette fåes kjøpt hos presidenten, direktør Olaf Smedal, Storebrand - Oslo, til en pris av kr. 2,50 — fritt tilsendt.

FYLLEPENNER

til alle priser.

Carl Olsens Papirhandel

Karl Johans gt. 12, Oslo

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

Redaktør: Olav R. Oversand

20. årgang / November 1938 / Nr. 7-8

Capablanca

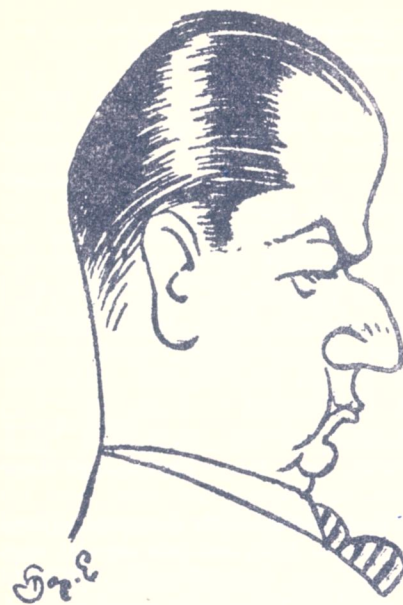
er 50 år, nygift og ung. Under AVRO-turnering hadde man den 9. november gjort alle forberedelser til å feire jubileumsdagen, men Capa satte sig bestemt imot, av den grunn at hans fødselsdag var den 19. nov. Og før 9. runde begynte i Arnheim denne dato blev Capa hyllet i en tale av AVROs representant Clercq.

AVRO-turneringen betød meget for Capablanca, han kom ikke heldig fra den. Den kunde ha betydd en ny ære for ham, nu vil det vel neppe mere bli tale om en tittelkamp om verdensmesterskapet for hans vedkommende. Og forøvrig: Behøver Capablanca en ny æra? Er han ikke en av hjørnesteinene i sjakkens historie allikevel?

Det er blitt skrevet meget om ham. Ofte er det bare gjentakelser. Ofte er det ikke lett for en mindre å skrive om en større, eller for representanter for nordiske raser å skrive om romanske. Reti skrev klart og enkelt om Capa i 1922: «Capablanca, den nye verdensmester, er den typiske virtuos. Vidunderlig beherskelse av teknikken, undgåen av alle eksperimenter, streben efter seir ja endog virtuosenes reklamesyke eier han som ingen annen mester. — Han er ved sin nye teknikk blitt den yngste mestres lærer. Men i våre videre mål, i vår ennu uklare søken følger han ikke lenger med oss. — Sjakk blir mer og mer til kunst og jeg tror ikke at en virtuos i våre dager lenger vil være i stilling til å hevde primatet innen sjakkverdenen».

Og la oss med det samme gå ennu en 11 år tilbake og gjengi hvad «Berliner Tageblatt» skrev om ham i 1911: «Raoul José Capablanca, som så glimrende utmerket sig i den internasjonale sjakkturnering i San Sebastian, den betydeligste som sjakkverdenen for år tilbake har sett, er født i Havana den 19. november 1888. Som sjakklig vidunderbarn lærte han spillet i en alder av 4 år, og ganske enkelt på den måte at han stod og så på faren spille, denne var selv en ivrig sjakkvenn. Allerede som gutt vendte han sig med lidenskap til sjakkspillet, og vakte snart almindelig opsikt i sjakkretsene i fødebyen. Da han bare var 12 år gjaldt han som Cubas

ubestridt sterkeste spiller. Sin senere utdannelse nød han i De Forente Stater; for seks år siden (1905) kom han sluttelig til New York for der å studere kemi og ingeniørvitenskap. Også i sitt nye hjemsted viste han sig jevnbyrdig med de beste spillere, eller endog overlegen. Han vant i «Manhattan Chess Club» flere klubbturneringer og i 1909 mesterskapet for staten New York. Samme år fant hans berømte match med F. Marshall sted, og med stort forsprang vant den ungdommelige cubaner over den tidligere Amerikamester. Resultatet var: Capablanca 8, Marshall 1, remis 14. Fra da av har sjakkverdens blikk imøtesett de videre ydelser av den nye glimrende stjerne på sjakkfirmamentet. I San Sebastian har han nu bestått ildprøven. Hvad hans spilletypus angår, må det fremheves at den på ingen måte, som man skulde kunne forutsette, er ungdommelig, eller har noe vordende ved sig, men en moden, helt igjennem moden. Man må ikke glemme at Capablanca som menneske vistnok er ung, men som spiller er han allerede temmelig gammel: Fra sitt fjerde til sitt tyvende år har han viet all sin fritid til sin yndlingsbeskjeftigelse, og atten år i denne alder teller dobbelt og tredobbelt. Forøvrig er han mer praktiker enn teoretiker, omenn hele den moderne sjakkklitteratur er ham nøie bekjent. Hans spill er overordentlig universelt: Åpning, midtspill og sluttspill behandler han med samme letthet, og de mest vidtgående kombinasjoner overflyr han med ualmindelig hurtig blikk. Som taktikker står han etter vår mening vesentlig høiere enn som strateg. Fra mange kjenneres side blir hevdet at hans stil har et visst slektskap med Lasker. Det må ligge noe riktig i det. Laskers stil er klart vann med en dråpe gift i som han lar opalisere. Capablancas stil er kanskje ennu klarere, men den mangler giftdråpen». Capablanca vant San Sebastian-turneringen i 1911 med knapt forsprang foran Rubinstein, Vidmar og Marshall, i 1912 vant han samtlige 13 partier på turneringen i New York, blev nr. 2 i Havanna 1913 og Sankt Petersburg 1914, blev nr. 1 i New York i 1915, 1916 og 1918, likeså i London 1919 og 1922. Og i 1921 vant han i en match i Havanna på 14 partier verdensmesterskapet fra Dr. Lasker. I turneringen 1924 i New York blev han nr. 2 bak Lasker, men i seksmannsturneringen samme sted 1927 vant han igjen overlegent. I slutten av 1927 kom så den skjebnesvangre match med Aljechin, hvor den siste vant verdensmesterskapet. I 1935 begynner han målbevisst å delta i de store turneringer med det fjernere mål å få en revanchematch mot Dr. Aljechin. I Moskva blev han nr. 4 og i Margate nr. 2, likeså nr. 2 i Margate 1936, men nr. 1 i Moskva samme år, i i Nottingham deler han 1. premie med Botvinnik. At han i AVRO-turneringen kom på 7. plass blant 8 spillere var kanskje en større overraskelse for andre enn for ham selv, om man skal tro hvad han sa ved ankomsten til Paris at han var temmelig uforberedt — mot sin vilje. Og forøvrig: Har man rett til å sette de største fordringer til den som er ung og nygift og — 50 år.

Capablanca i russisk karikatur.

31. Spansk parti, Berliner-systemet.

Spilt i San Sebastian 1911.

Capablanca. Dr. Bernstein.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5 Sf6, 4. 0—0 Le7, 5. Sc3 d6, 6. Lxc6† bc, 7. d4 ed, 8. Sxd4 Ld7, 9. Lg5 0—0, 10. Te1 b6, 11. Lh4 Sh7, 12. Lxe7 Dxe7, 13. Dd3 Tab8, 14. b3 Sg5, 15. Tad1.

Tarrasch foreslår her som sterkere trekk f2—f4.

15. — De5, 16. De3 Se6, 17. Sce2 Da5, 18. Sf5 Sc5.

På 18. — Dxa2 tør svart ikke innlate sig, det vilde følge: 19. Dc3! Da6, 20. Sf4 f6, 21. Dg3 osv.

19. Scd4.

For ikke å la den godt posterte Sf5 bytte ut, samtidig inneholdende en skjult trusel (Sxc6).

19. — Kh7, 20. g4 Tbe8, 21. f3 Se6, 22. Se2 Dxa2?

Det er meget farlig. Svart skulde med Db6 ha fremkalt D-bytte, hvorpå hvit vistnok har det bedre spill, men uten at noen bestemt fordel for ham lar sig påvise.

23. Seg3 Dxc2?, 24. Tc1.

For nu å undga D-byttet (De5).

24. — Db2, 25. Sh5! Th8.

Darlig var 25. — g6 p. gr. a. 26. Dxb6† Kg8, 27. e5 gh, 28. gh, og den åpne g-linje danner en avgjørende fordel for hvit.

I denne betregnte stilling kunde ennu bare forsøkes g7—g5, dog måtte svart etter 26. e5 f6, 27. Sxf6† ofre kvaliteten.

26. Te2 De5, 27. f4 Db5, 28. Sfxg7!

Hvit har den hele tid spilt partiet fortreffelig og fremtvinger nu vinsten ved en nu nærliggende manøver, som dog forlengst var forutsett av ham.

28. — Sc5.

Nu vilde Db6 budt på små remisutsikter. Men også etter 28. — Sxg7, 29. Sf6† Kg6, 30. Sxd7 f6, 31. e5 Kf7, 32. Sxf6 Te7, 33. Se4 de, 34. fe osv. vil den svarte stilling være uholdbar.

29. Sxc8 Lxe8, 30. Dc3! f6, 31. Sxf6† Kg6, 32. Sh5 Tg8, 33. f5† Kg5, 34. De3†.

Svart gir op.

Dette parti blev tilkjent en skjønnehetspris på 500 fr.

Ann. efter turneringsboken.

Capablanca i Moskva 1936.

Den nordiske sjakkmatch i Bremen

skulde vi ha berettet om før, for den blev spilt 11. og 12. juni i sommer. Det var tyskerne som var verter og bekostet reisen utenriksk. Der var innbudt til et nordisk lag på 20 mann som skulde stille op mot 20 tyskere. Oprindeligg var det meningen at Sverige og Danmark skulde stille 7 hver og Finland og Norge 3 hver. Hvad enten nu finnene syntes 3 plasser var for lite når hensyn tas til finsk sjakks styrke, de sendte avbud i alle fall, og så blev laget bestående av 9 svensker, 8 dansker og 3 nordmenn, men underveis kom dansken Bjørn Nielsen til skade så han blev kampudyktig. Altså blev det et 19-mannslag, og samme par spilte 2 partier med hverandre med avvekslende farver. Første dag hadde utlendingene hvit og tyskerne vant med 13:6, i annen omgang var den utenlandske motstand ennu svakere og tyskerne vant med 16:3. Egentlig var motstanden temmelig seig, men nederlaget var knusende. Av skandinavene var det bare Ståhlberg som med sine 1½ kunde vende hjem med laurbær, Eric Lundin fikk 2 remis, likeså dansken Poul Hage, dansken Chr. Poulsen fikk en seir og ett tap. Av nordmennene var det bare Krogdahl som fikk et remis, C. Haave og H. Solberg tapte begge sine partier. Krogdahl spilte ved 4. bord mot den kjente teoretiker L. Reilstab, Carl Haave hadde ingen ringere enn prof. A. Becker ved 9., mens Solberg avsluttet rekken ved 19. bord med den mindre kjente Shenkirzik fra Graz. Ståhlberg, Lundin og Hage spilte ved de tre første bord mot henholdsvis Kieninger, Richter og Hans Müller. Hvad sammensetningen av det nordiske lag angår kommer foruten de nevnte uheldige momenter også det til at man savnet så kjente spillere som Daniels-son og Enevoldsen. Men hovedårsaken ligger vel i at det er betraktelig lettere for et så stort land som Tyskland å stille et elitelag, de savnet forøvrig ved dette sammentreff menn som Bogoljubow, Eliskases, Engels og Koch.

32. Siciliansk parti. Haave. Prof. Becker.

1. e4 c5, 2. Sf3 e6, 3. d4 cd, 4. Sxd4 Sf6, 5. Ld3.

Det er ikke noe godt trekk, for etter Sc6 er Sd4 angrepet og hvitt er tvunget til bytte på c6. Vilde han nemlig trekke 6. Le3, er d5! meget sterkt. Men hvit spiller bedre 5. Sc3.

5. — Sc6, 6. Sxc6 dc!

Efter prof. Becker, der gjelder som en meget god kjenner av siciliansk forsvar, vilde bc på langt nær ikke være så holdbart.

7. 0—0 e5, 8. Df3.

Hvit har et dødt, idetfattig spill. Det er derfor lett å betegne D-trekket som

uvanlig, men å angi en utsiktsrik marsjrute er meget vanskelig for ikke å si umulig. Det 5. trekk var heller ikke godt.

8. — Lc5, 9. h3 De7, 10. c3.

En solidere spillemåte var Sc3 fulgt av Se2 og Sg3, event. Sd1 etterfulgt av Se3.

10. — Le6, 11. b4 Lb6, 12. a4 Td8, 13. Sd2?

En grov feil; riktig var a5 etterfulgt av Sa3. Det svake teksttrekk tillater kjempetrekket g5!, hvorved svart får et uimotståelig angrep.

13. — g5!, 14. Sc4.

På g4? vilde h5 komme.

14. — g4, 15. Dc2?

Det mindre onde var å innlate sig på hg Sxg4!, 16. Sxb6 Dh4!, 17. Td1 — ikke Dh3? p. gr. a. Dxb3 etterfulgt av Txd3.

15. — gh, 16. g3 Lg4, 17. Dc2 Lf3, 18. Se3.

Det truet Sg4.

18. — h5, 19. Te1 Sg4, 20. Sxg4 hg, 21. Kh2 Txd3!, 22. Dxd3 Lxf2, og hvit gav op, da han er ute av stand til å forhindre offeret på g3 og vil bli satt matt i løpet av få trekk. Tross det svake spill fra hvits side, er det et rett lærerikt parti, for man lærer derav hvor betenkelig det kan bli ved et fremstøt av h—B å ha løsnet på K-stillingen!

Ann. av F. Sämisch i Deutsche Schachblätter.

33. Indisk parti. Tsjigorins system.

Spilt i første omgang.

Ståhlberg. Kieninger.

1. d4 Sf6, 2. c4 d6, 3. Sf3 Lg4, 4. Db3 Dc8, 5. Sbd2 Sbd7, 6. g3 e5, 7. Lg2 e6, 8. 0—0 Le7, 9. h3 Lxf3, 10. Sxf3 0—0, 11. de de, 12. Le3 Dc7, 13. Tad1 Tfe8, 14. Dc2 Lc5. Hertil bemerker Sämisch i «Nachtausgabe»:

Det av Kieninger valgte forsvar må behandles meget forsiktig; svart kan i beste fall håpe på utligning. Men denne er ikke uten videre sikret, men avhenger av om det kan lykkes både å holde B-stilling fast og å finne en motvekt for den sterke Lg2 eller å gjøre dennes tilstedeværen uskadelig. I denne hensikt skjer nu bedre og forsiktiggere Tad8 etterfulgt av Sf8 og bytte av tårnene.

15. Lxc5 Sxc5, 16. b4 Se6, 17. Db2 e4?

Dette B-fremstøt er forfeilet og hovedårsaken til de kommende vanskeligheter. Bedre var Sf8.

18. Sh4 Tad8, 19. Sf5 Txd1, 20. Txd1 Td8?

Nu bringer T-byttet ingen avlastning; det øker tvertimot det hvite trykk.

21. Txd8† Dxd8, 22. De5! Dd1†.

Forsager svart på ethvert motspill, går Be4 tapt uten erstatning.

23. Kh2 h5.

23. — Dxe2?, Db8† Sf8, Se7†.

24. Db8† Kh7, 25. Dxb7 Sg5, 26. Dxa7 Dxe2, 27. De3 Sf3†, 28. Lxf3 ef, 29. a4 Se4.

På 29. — Dxc4 skjer sterkest 30. Dg5! Se8, 31. Dxb5† etterfulgt av Dxf3 osv.

Ståhlberg, Nordens mester 1938

30. Sd4 Dxe3, 31. fe f2, 32. Kg2 c5, 33. bc Sxc5.

Sluttspillet er tapt. Det fulgte videre:

34. a5 Kg6, 35. Kxf2 Kf6, 36.

Sb3! Sa6, 37. e4 Ke5, 38. Ke3 Sb4,

39. c5 g6, 40. Sd2 Ke6, 41. Sc4 f5,

42. ef† Kxf5, 43. Kd4 Ke6, 44.

Se5 g5, 45. Kc4 Sa6, 46. Kb5

Sc7†, 47. Kc6 Sa6, 48. Sd3 og

svart gav op.

Ann. efter «Deutsche Schachblätter».

Kloden rundt.

Danmark. Den 28. okt. døde den bare 35 år gamle Karl Ruben. Hans navn var internasjonalt kjent både som praktisk spiller og som sjakkspaltele-

der. Det var egentlig på verdenssjakkforbundets landslagsturnering i London 1927 at han først blev kjent utenfor Kjøbenhavn. Han var opprinnelig opsatt som suppleant til denne turnering, men ved en treningsturnering og en match med sin konkurrent gjorde han sine saker så bra at han blev en av de fire som på den nevnte Londonturnering skaffet Danmark 2. plass. Siden var han også med i Haag 1928, Hamburg 1930 og Prag 1931. Etter denne tid forsvinner han mer og mer fra arenaen. Men selv nu i siste sesong mener Skakbladet at han fremdeles hørte til landets 10 beste. Han var i første rekke posisjonsspiller med utpreget sans for sluttspill. Siden 1931 har han ledet sjakkspalten i «Nationaltidende» med levende interesse såvel for problemer som partier og nyheter.

34. Zukertort-parti.

Spilt i FIDEs turn. Haag 5. august 1928.

Karl Ruben. A. Taube.

1. d4 d5, 2. Sf3 Sf6, 3. e4 e6, 4. Sc3 Sbd7, 5. Lg5 Le7, 6. e3 0—0, 7. Tc1 c6, 8. Dc2! Te8, 9. Ld3 dc, 10. Lxc4 Sd5, 11. Lxc7 Dxc7, 12. e4!

Et meget sterkt trekk, som gir hvit godt spill.

12. — Sxc3, 13. bc!

Ikke Dxc3 p. gr. a. e6—e5!

13. — a6, 14. 0—0 b5, 15. Ld3 Lb7, 16. c4! Tec8.

17. e5 h6, 18. c5! Td8.

Svart er omtrent patt, og hvit truer Sd2—e4—d6, hvorefter svart kan opgi.

19. Tcd1 Ta7, 20. Db2 Lc8, 21. Tfe1 a5, 22. Lb1! f5, 23. ef e. p. Dxf6.

På Sxf6 følger Se5.

24. a4.

En felle, men svart står elendig.

24. — b4, 25. Txc6 Df4.

T kan ikke slås p. gr. a. La2.

26. Te7 Tb7, 27. Db3† Kb8, 28. g3 Df6.

På Df8 følger Sh4!

29. Tde1 Tf8, 30. Te1—e6!

Opgitt, for Dxf3 besvarer hvit med

Txh6† og matt i neste trekk. Anm. fra Skakbladet.

G. Ståhlberg har under en stor simultanturne spilt en match mot Bjørn Nielsen i Herning 2.—7. nov. Ståhlberg vant med 4½ : 1½.

I Nykøbing spiltes en kamp 12. sept. mellom Mecklenburgs sjakkklubber og Lolland—Falster med Vordingborg. Det blev dansk seir med 19 : 9.

I provinsklubbturneringen, som hadde de avsluttende kamper i Odense Kristi Himmelfarts-dag seiret Maribo i A-rekken og Aalborg i B-rekken.

I turneringen om København-mesterskapet landet A. Desler og H. Enevoldsen likt på de første plasser. En omkamp falt med 1½ : ½ ut til fordel for Desler, en i Danmark såvel som i det korrespondansesjakkspillende utland meget velkjent mesterspiller. 3. pr. blev vunnet av Jens Enevoldsen, og 4. av Asgar H. Hansen.

Dansk Skak Union holdt sin 29. landsturnering i Aalborg 14.—18. april. Der var 148 deltagere delt i 8 grupper. Der spiltes etter schweizersystemet i 7 runder i de fleste grupper. Paul Hage blev Danmarks-mester 1938 idet han vant 1. pr. i landslags-gruppen med 5, H. Bjørn Nielsen 4½, III.—IV. J. Enevoldsen og H. Norman-Hansen hver 4, derefter Ernst Sørensen og Chr. Poulsen hver 3, Jul. Nielsen 2½, og Johs. Petersen 2. I mesterklassen vant H. Enevoldsen 1. pr. (14 deltagere). Der var også en dameklasse, som blev vunnet av fru Ingrid Larsen—København. Fra delegeretmøtet kan det måske interessere at der uten avstemning og bare mot noen få motsigelser blev besluttet å forhøje medlemskontingenten til unionen til 4 kr. pr. år.

Nederland. Det nederlandske radioselskap AVRO som også tidligere har vist et godt øie til sjakken, foranstaltet i nov. en overordentlig viktig sjakkturnering med 8 av de mest ansette mestere i verden. Naturligvis kan meningene om utvalget være delt. Dr. Lasker var også innbudt, men han oppholder sig for tiden i U. S. A., og det heter at han ikke torde forlate dette

land, da det efter all sannsynlighet vilde bli vanskelig å komme tilbake igjen, og det later heller ikke til at han har tenkt å flytte tilbake til sin ledige leilighet i Moskva så snart. Turneringen begynte 6. nov. og avsluttedes 27. nov. Den blev spilt i to omganger slik at hver av spillerne spilte to partier mot hver av de andre. Spilletiden var fra 6—11 om aftenen, søndagene fra 12—5. Turneringen var ambulerende mellom Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Groningen, Zwolle, Haarlem, Utrecht, Arnhem, Breda og Leiden. Det het sig ved turneringens begynnelse at vinneren av turneringen

chin og Reshewsky hver 3, Dr. Euwe og Flohr 2 hver. Dette var en stor skuffelse for nederlenderne, og Dr. Euwe som er kjent for sin store energi, samlet sine krefter til en veldig spurt i annen omgang, da fikk han hele 5 point, Dr. Aljechin og Reshewsky hver 4, Keres og Botvinnik hver 3½, Fine 3, Capablanca og Flohr hver 2½. Det endelige resultat blev derfor at Keres og Fine delte de to første plasser med hver 8½, dog således at Keres ifølge bestemmelsene om pointsberegning blir å sette først, efter dem kom Botvinnik med 7½, Dr. Aljechin, Dr. Euwe og Reshewsky hver 7, Capablanca 6 og Flohr 4½. Det var et overordentlig jevnt resultat når man ser bort fra Flohr, som blev den rene skuffelse, ikke et eneste parti vant han. For Capablanca var det et nederlag. Keres var den eneste som ikke hadde tap. Om han kommer til å utfordre til tittelmatch er ennu et åpent spørsmål, iallefall uttalte han selv i nederlandsk radio at han nu skulde samle sig og fullføre sitt matematiske studium. Fine hadde den fornøielse å slå Alje chin i begge partier.

35. Fransk parti.

P. Keres. J. R. Capablanca.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sd2 c5.

Et par runder senere forsøkte Capablanca her mot Aljechin 3. — Sf6, men uten hell. Teksttrekket er brukbarere.

4. ed ed.

Vanskeligere er bestemt 4. — Dxd5, fordi hvit med 5. Sf3 cd, 6. Lc4 osv. får det bedre spill.

5. Sf3 Sc6.

Noe unoiaktig spilt. Forsiktigere var 5. — Sf6 for for det første å avvente den hvite K-løpers utvikling. 6. Lb5† kunde da bli besvart med 6. — Ld7.

6. Lb5 De7†.

Bestemt ikke godt, fordi hvit ikke behøver å gå til D-bytte. Bedre utsikter til likt spill bød her 6. — Ld6, 7. 0—0 Se7, 8. dc Lxc5, 9. Sb3 Ld6 osv.

7. Lc2 cd, 8. 0—0 Dc7, 9. Sb3 Ld6. Også her var 9. — Sf6, 10. Sxd4 Le7 efterfulgt av 0—0 å foretrekke, fordi efter teksttrekket svart må gi vekk et tempo for å parere truselen 11. Sb5. Capablanca har tilsynelatende valgt en darlig utviklingsplan, som han til sin ulykke fremdeles hårdnakket følger.

Gjestene som vertene så dem.

skulde ha rett til å utfordre verdensmesteren til kamp om tittelen og i tilfelle Dr. Aljechin blev nr. 1 skulde nr. 2 få denne anledning. Alle slike forhåndsrykter, selv om de kommer fra nok så høit hold, må man møte med all mulig skepsis, det er ofte med sjakkjournalistikken som med den politiske, man lager elefanter av fluer. I første omgang tok og beholdt Fine ledelsen med 5½ fulgt av Keres med 5, Botvinnik 4, Capablanca 3½, Dr. Alje-

10. Sbx d4 a6, 11. b3.

En god plan, fordi L på b2 senere utover et ubehagelig trykk på den svar-te K-fløi.

11. — Sge7, 12. Lb2 0—0, 13. Sxc6.

Tilsynelatende ugunstig, fordi dermed forsvinder B-svakheten d5. Men hvit har den plan å angripe det svarte centrum med c2—c4, hvorefter svakheten d5 forblir, eller der oppstår en ny på c6. For å kunne spille c2—c4 må hvit dog først bytte på c6, fordi svart på oieblikkelig 13. c4 har utveien 13. — dc, 14. Lxc4 Se5.

13. — bc, 14. c4 Le6, 15. Dc2 dc.

Med dette avslag øker svart bare sine vanskeligheter, fordi han på D-fløien har to svekkelser, på c6 og a6. Men hvit blir derimot glimrende utviklet. Etter 15. — Sg6 stod svart heller ikke misundelsesverdige, men det vilde da for hvit ha vært meget vanskelige- re å opnå en synbar fordel.

16. Lxc4 Lxc4, 17. Dxc4 Tfb8, 18. h3 Tb5, 19. Tac1 Tc8, 20. Tfd1 Sg6?

Den svarte stilling var vanskelig, men ved godt spill ennå seig i forsvar. Svart har til hensikt å besvare 21. Sd4 med 21. — Td5, men overser at hvit derved med 22. Sxc6 Txd1, 23. Txd1 Dxc6, 24. Txd6! kan vinne en viktig B. Planen er i og for sig riktig, men svart måtte innsjulte trekkene 20. — Lf4, 21. Tc2, hvorpå etter 21. — Sg6, 22. Sd4 trekket 22. — Td5 er meget godt spillbart og bød svart fremdeles gode forsvarsmuligheter. Etter det feilaktige teksttrekk har svart vanskelig for å redde partiet.

21. Sd4 Tb6, 22. Se6! Db8.

Svart tør ikke motta det skjønne offer-tilbud, som lett sees, hverken straks eller etter mellemsjakken Lh2+. 23. Kh1 Se5, men da tør hvit enklest med 24. Lxe5 Dxe5, 25. Se5 få den avgjørt overlegne posisjon.

23. Sg5.

Utilradelig var 23. Sxg7 p. gr. a. 23. — Le5, 24. Td7 Tf8, og angrepet etter 25. Sf5 Lxb2, 26. Sh6+ Kg7, 27. Sxf7 Tb7 er ennå ikke avgjørende.

23. — Tb7, 24. Dg4 Lf4, 25. Tc4 Tb5?

En feil i en vanskelig stilling som koster en B. Vistnok stod svart også

etter 25. — Lxg5, 26. Dxg5 miserabelt p. gr. a. den sterke hvite L og sine B-svakheter på D-fløien, men hadde dog i dette tilfelle bedre muligheter for å redde partiet enn etter teksttrekket.

26. Sxf7! Te8.

At svart ikke kunde ta S, ligger for hånden, og derfor forsøker han å innfange denne. 26. — Tf8 var ikke tilstrekkelig til dette formål p. gr. a. 27. Sd6.

27. g3 Dc8.

Capa var allerede i noe tidsnød, derfor denne nye uoiaktighet. Her forsømer han igjen en bedre redningschance 27. — Lxg3, men hvad der dog etter 28. Dxg3 Dg3, 29. fg Kxf7, 30. Td7+ også fører til en uholdbar stilling, men med en B mer enn i partiet. Etter teksttrekket forserer hvit lett vinsten.

28. Txf4 Dxc4, 29. Txg4 Kxf7, 30. Td7+ Te7, 31. Txe7+ Kxe7, 32. Lxg7.

Sluttspillet er naturligvis håpløst for svart, her kan ennå ikke en Capas kunst mere redde.

32. — Ta5, 33. a4 Tc5, 34. Tb4 Ke6, 35. Kg2 h5, 36. Tc4 Txc4, 37. bc Kd6, 38. f4. Opgitt.

Anm. av P. Keres i Deutsche Schachblätter.

36. Caro-Kann-parti.

Spilt i 12. runde 24. novbr. i Haag.

Keres. Dr. Aljehin.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. cd cd, 4. c4 Sf6, 5. Sc3 Sc6, 6. Lg5 e6, 7. Sf3 Le7.

Svart kunde her med 7. — dc lede partiet inn i en variant av mottatt D-gambit.

8. c5 0—0, 9. Lb5 Se4, 10. Lxe7 Dxe7, 11. Dc2 Sg5, 12. Sxg5 Dxc5, 13. Lxc6 bc.

Ikke 13. — Dxc2 for 14. Lxd5 etterfulgt av 15. 0—0—0.

14. 0—0 e5, 15. de Dxc5, 16. Tfe1 Df6, 17. Tad1 Tb8, 18. Dd2, 19. f3 Le6, 20. b3 De7, 21. Dc3 Tfe8, 22. Se2 h6, 23. Dc3 Dg5, 24. Sd4 Lh3, 25. g3.

Å spille 25. g4 var naturligvis risikabelt, da svart kan svare med h5.

25. — Df6, 26. Te3 Ld7, 27. Tde1 Txc3, 28. Txe3 h5.

Verdensmesteren vil ikke med Te8 gå inn på forenkling, men forsøker å få angrepsmuligheter.

29. Se2 Df5, 30. Dd3.

Etter 30. Da5 kunde svart ha fortsatt med Db1+, 31. Kg2 g5, som truer 31. — Lh3+, 32. Kxh3 Df1 matt.

30. — Df6, 31. Dd4 Df5, 32. Kf2 Db1, 33. Df4! Tf8.

Om 33. — Te8 så 34. Txe8 Lxe8, 35. Db8.

34. Te5 Lh3, 35. g4! hg, 36. fg d4. Interessant — men vovet.

37. Kg3 d3, 38. Sd4 Df1.

Svart har intet bedre, for nu er det hvit som har farlige matrusler, f. eks. 38. — Lf1, 39. Sxc6 med truselen Se7+ og Th5 matt.

39. Dxf1 Lxf1, 40. Sxc6 f6, 41. Td5 Le2.

I denne for svart håpløse stilling blev partiet avbrutt.

42. Kf2.

For etter Lxg4, 43. Txd3 å få en avgjørelse på D-fløien. Et mislykket forsøk var 42. Sxa7 for Ta8, 43. Td7 Txa7, 44. Txa7 d2. Derimot kom også h2—h3 i betraktning.

42. — Kf7, 43. Td7+ Ke6, 44. Td6+ Kf7, 45. Sxa7 Lxg4, 46. Txd3 Ta8, 47. Td4.

Ved truselen Ta4 fremtvinger hvit avbyttet og får et T-sluttspill med B mer, som han anser sig å kunne vinne. 47. — Txa7, 48. Txg4 Txa2+, 49. Ke3.

Her finner Keres at han måtte ofre merbonden, da etter 49. Kg3 Ta3, 50. Tb4 Ke6 svart kan holde remis.

49. — Txb2, 50. b4.

Også 50. Kd3 ser sterkt ut, men spørsmålet er om hvit nu kan vinne.

50. — g5, 51. c6.

Tartakower har rekommandert 51. Td4. Om svart derpå svarer med 51. — Th4 kan følge 52. c6! (ikke 52. Txb4 gxb4, 53. Kf4 f6—f5! og svart holder remis), Txd4, 54. Kxd4 Ke7, 55. Ke5! g4, 56. c7 Kd7, 57. Kb6! Ke8 (57. — g3, 58. Kb7 g2, 59. c7—c8D+ etc.), 58. Ke6 g3, 59. b5 g2, 60. b6 g1D, 61. b6—b7 matt.

Men om svart i stedet svarer med 51.

— Th3+ er det vanskelig å finne noen vinst for hvit. F. eks. 52. Ke4 Kh4+, 53. Kd5 Txd4+, 54. Kxd4 Ke6 etc., eller 52. Kd2 Th4 osv.

51. — Ke7!

Ikke 51. — Ke6 for 52. Tc4!

52. b5 Tb2, 53. Tc4 Kd8, 54. Tc5 g4, 55. Kf4 Tb4+, 56. Kg3 Kc7, 57. Kh4 Kc8, 58. Th5 Kc7, 59. Th7+ Kc8, 60. Tb7 Tc4, 61. Kg3 f5, 62. Kh4.

Om 62. Tf7 så Tc5.

Partiet blev her tatt remis.

En fenomenal prestasjon av verdensmesteren.

Anm. efter Stockholms-Tidningen.

37. Spansk parti, det åpne forsvar.

Spilt i siste runde i Amsterdam 27/11. Keres. Flohr.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5.

Uten at det kan opfattes som noen «gentleman-avtale», er det vel verd å legge merke til at også i første turneringshalvdel blev det spilt et spansk parti mellom de samme motstandere. Allerede lenge før «uenigheten» i Spania blev denne åpning erkjent som en meget stridslysten spillemåte, og mange bekjente teoretikere har bidratt til å granske og utdype kjennskapet til dette stridsterreng.

3. — a6, 4. La4 Sf6, 5. 0—0 Sxc4. Med dette «åpne» forsvar (i stedet for 5. — Le7) følger Fine i Dr. Euwes fotspor.

6. d4 b5, 7. Lb3 d5, 8. de Le6, 9. c3 Le7, 10. Sbd2.

Den såkalte St. Petersburger-fortsettelse, som særlig kom til anvendelse i stormesterturneringen 1914. Den tvinger Se4 til straks å erklære kulør. I 6. runde prøvde Aljehin mot Fine det revolusjonære trekk 10. Sd4.

10. — 0—0.

Det beste! Etter 10. — Sxd2 følger 11. Lxd2! Sa5, 12. Sd4! (for å forberede f2—f4). Også med retretten 10. — Se5 begunstiger svart hvits hensikter, for der følger da: 11. Le2 d4, 12. Se4 osv. For alle disse årsakers skyld foretrekker den modige S å bli på sin post.

11. Sd4.

Kamp i centrum! På 11. Le2 svares hverken 11. Sc5? (p. gr. a. 12. Sd4!) el-

ler 11. — Sxd2 (p. gr. a. 12. Dxd2), men modig 11. — f7—f5 med ytterligere forsvar av punkt e4.

11. — Sxd4.

Ubetinget dårlig var: 11. — Sxe5 p. gr. a. 12. Sxe4 de, 13. Lxe6 fe, 14. Sxe6.

12. cd Sxd2

Spilt etter langt overlegg. Meget for våget var her 12. — f5 p. gr. a. 13. Sxe4 fe, 14. Le3 og hvit blir situasjonsens mester.

13. Lxd2 c5.

Den konsekvente fortsettelse.

14. dc Lxc5, 15. Tc1.

Hvit besetter c-linjen med tempovinst, og går dermed over til posisjonskampen.

15. — Tc8.

Tilsynelatende var 15. — Db6 skarpe, men det vilde skaffe bekymringer for den isolerte Bd5. Nu derimot griper «Paul II» leiligheten for å foreta en oprydning på c-linjen.

16. Txc5!

Hei på dig! smiler Keres.

16. — Txc5, 17. Lb4 Dc7, 18. Dd4! Tc1.

Svart vil med ett rykk frigjøre sig, og tilbyr samtidig et foreløbig B-offer. 19. Lxf8 Kxf8.

Nu kan hvit vistnok med 20. Lx5 for et øieblikk kunnet hevde en B-vinst, men da skulde etter 20. — Lxd5, 21. Dxd5 Txf1†, 22. Kxf1 Dc1†, 23. Ke2 Dxb2† osv. svart igjen kommet i fordel. Og fortsettelsen 20. f2—f4, som publikum alment forfektet, gav svart motchancer som opveide hvits. Derfor enedes man her om remis.

Vel er det ingen fredelig remis, men i hvert fall et objektivt likt spill, som fremkom etter en kort, men dynamisk strid.

Ære være den 23-årige Keres, som kunde spille hele turneringen til ende uten tap.

Ann. av Dr. S. G. Tartakower i «De Courant».

38. Fransk parti.

Aljechin. Capablanca.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sd2.

Denne gamle fortsettelse er ingjen blitt moderne.

3. — Sf6, 4. e5 Sfd7, 5. Ld3 c5, 6.

c3! Sc6, 7. Se2 Db6, 8. Sf3 cd, 9. cd Lb4†, 10. Kf1!

Hvit vil ikke tillate motstanderen å bytte både L og D.

10. — Le7, 11. a3 Sf8, 12. b4 Ld7, 13. Le3 Sd8, 14. Sc3 a5?, 15. Sa4 Da7, 16. b5.

Oppløsningen av svarts D-fløi er endt, så kan hvitt opta virksomheten på K-siden.

16. — b6, 17. g3 f5, 18. Kg2 Sf7.

Svart søker virksomhet for sine S.

19. Dd2 h6, 20. h4 Sh7, 21. h5!

Sfg5, 22. Sh4 Se4, 23. Db2 Kf7,

24. f3 Seg5, 25. g4! fg, 26. Lg6†

Kg8.

På Kf8 kunde hvit fortsette med fg.

27. f4!

Spilt av en verdensmester!

27. — Sf3.

Ifall Se4, så Lxe4 etterfulgt av Sg6.

Hvit erobrer nu på original måte S.

28. Lxh7† Txxh7, 29. Sg6 Ld8, 30.

Tac1.

Et fint forberedelsestrekk. På øieblikkelig Kg3 hadde Te8, Kg4 Tc4 bragt forstyrrelser inn.

30. — Le8, 31. Kg3 Df7, 32. Kxg4

Sh4, 33. Sxh4 Dxxh5†, 34. Kg3

Df7, 35. Sf3.

Svart tapte i denne håpløse stilling ved tidsoverskridelse.

Ann. efter Hamburger Fremdenblatt.

Sverige. Sjakkens store Farbror sitter i Stockholm. Han har stått fadder til nær sagt allt hvad av stort og større ting har hendt i sjakk i Norden. Og det vet man også utenfor Norden. Det gav FIDE uttrykk for ved i 1937 å utnevne ham som æresmedlem. Hvem jeg skriver om? Naturligvis om grosserer **Ludvig Collijn**, som 20. nov. fylgte 60 år. Nei, eldre er ikke Farbror. Og allikevel har du hørt hans navn blandt de hoit ophoiede fra første stund du rørte ved en brikke, fra din første ivrige famlen med sjakkens begreper. For i over 40 år har hans ildsjel brendt for sjakk og atter sjakk. Selv har han vært den ofrende, og stundom den ofrede. Men op fra det stadig flammende bluss har en søile sig reist, en sterk svensk sjakk.

Til de mange gratulanter sluttet sig

også Norsk Sjakkforbund, som oversendte blomster med følgende hilsen: «Til grosserer Ludvig Collijn på 60-årsdagen med en varm og hjertelig takk for Deres store og verdifulle innsats for sjakklivet gjennom mer enn en menneskealder — et arbeide, som i høi grad er kommet sjakkentusiastene i alle land tilgode». Til jubilantens ære blev der spilt en «Collijn-turnering» i Stockholm 20.—26. nov. med 10 deltagende mestre. Johansson 3½, B. Sundberg 3 og Sven Carlsson 2½. Og så må vi gå tilbake til Sveriges sjakkforbunds 22. kongress, som blev holdt i Kalmar 19.—26. juni. På denne blev Ludvig Collijn gjenvalgt som formann, viseformann blev Eric Olson, sekr. Eric Carlén. Den første og siste blev gjenvalgt som medlemmer av Nordisk sjakkforbund. Næste års kongress blev bestemt til den 25. juni—2. juli i Alingsås. Som æresmedlemmer

Ludvig Collijn på Stockholmsolympiaden.

Turneringen er å betrakte som en utplukkturnering for Buenos-Ayreslaget til sommeren, derfor var hverken Ståhlberg, Lundin eller Danielsson med i turneringen, da de er selvskrevne lagsmenn. Av deltagerne var det G. Stoltz som beholdt ledelsen fra først til sist og også vant første plass med 7 point fulgt av B. Ekenberg—Lund med 6. Stockholmerne A. Bergkvist og Nils Bergkvist, som i de par siste år har gjort sig fordelaktig bemerket kom på 3. og 4. plass med 5½ hver, og så fulgte H. Carlsson—Göteborg, H. Carlsson—Järpås og W. Pettersson—Norrköping med hver 4, M. av Sveriges sjakkforbund innvalgte Gust. Nyholm og A. Rueb—Nederland. I turneringene deltok 80 spillere, 2 seks-mannsgrupper i mesterklassen, 3 grupper a 10 i 1ste klasse og 4 grupper i 2. kl. Resultat i mesterklassen: 1. E. Lundin med 4 i finalgr., 2. G. Ståhlberg 3½, N. Bergkvist og E. Larsson hver 2½, S. Lundholm 2, M. Johansson ½. Som nye mestre fremstod H. Westerberg—Göteborg, S. Kjellander—Stockholm og K. Andersson—Pinspong, som vant sine respektive grupper. Og så lar vi følge et par partier fra Nordisk turnering i Ørebro.

39. **Siciliansk parti.** Maroczys system. Spilt i mesterklassens 2. runde.

M. Johansson—Hedemora. Age Vestøl.
1. e4 c5, 2. Sf3 Sc6, 3. d4 cd, 4. Sxd4 g6.

Ikke helt presist. Hvit kan nu ta brodden av dragevarianten med Maroczy-trekket e4. Bedre er d6.

5. c4! Lg7, 6. Sc2.

Muligens sterkere enn det vanlige Sb3.

6 — Sf6, 7. Sc3 d6, 8. Le2 0—0, 9. 0—0 Ld7, 10. Dd2 Tc8, 11. f4? Forhastet. Hvit måtte først sikre sin D-fløi (Tb1 og b2—b3).

11. — Sa5, 12. b3 b5!

Vinner B, da cb strander på Dc7! med officersvinst.

13. Tb1 bc, 14. b4 Sb7, 15. Lf3 Sg4, 16. e5? de, 17. Lb2 ef, 18. Lxg4 Lxg4, 19. Dxf4 Lf5, 20. Tbd1 Db6†, 21. Se3 e6, 22. Kh1. Hvit, som allerede har mistet to B, offerer nu en tredje for å kombinere til sig en kvalitet. Tanken er riktig, men kvaliteten blir for dyr.

22. — Dxb4, 23. Scd5 Dxb2.

Det beste, ed, Sxd5 sikrer hvit remis-sjaker ved innslag på g7 og f5.

24. Se7† Kh8, 25. Sxc8 Txc8, 26. Sxf5 ef, 27. Tb1.

Pointet i den hvite kombinasjon.

27. — Dxa2, 28. Txb7 c3, 29. Tb8 Tg8, 30. g4.

Den hvite stilling er naturligvis tapt, men teksttrekket er den korteste vei til nederlaget.

30. — Dd5†, 31. Tf3 c2, 32. Kg2 fg, 33. Txc8† Kxc8. Opgitt.

Et av unge Vestøl pent gjennomført parti.

Noter av Sv. Helmers.

40. **Nimzowitsch-parti.**

Spilt i 6. runde 23. aug. 1938.

Karl Anker Karlsen, Fredrikstad. L. Lundgren, Vänersborg.

1. e4 Sc6, 2. Sf3 c5, 3. d4 cd, 4. Lc4 Lc5, 5. c3 Sge7, 6. 0—0 dc, 7. Sxc3 0—0, Lg5 Kh8, 9. e5 De8, 10. Se4 Lb6, 11. Dd2 Sg8, 12. Df4 Sc7, 13. Tael Sg6, 14. Dg3 La5, 15. Te2 Sg8—e7, 16. Sf6 Dd8, 17.

Dh3 gf, 18. Lxf6† Kg8, 19. Sg5. Opgitt.

41. **Damegambit,** akseptasjons-systemet.

N. Hult—Ørebro. O. Sterner.

1. d4 d5, 2. c4 dc, 3. Sf3 a6, 4. Sc3 Sf6, 5. a4 e6, 6. e3 c5, 7. Lxc4 Sc6, 8. 0—0 Le7, 9. De2 cd, 10. cd

N. Hult, Ørebro.

Sxd4, 11. Sxd4 Dxd4, 12. Td1 Dg4, 13. f3 Lc5†?, 14. Kh1 Dh4, 15. g3 Dh5, 16. Sd5! 0—0, 17. Sf4 Dg5, 18. Sxe6 Df5, 19. g4. Opgitt.

Dagens menn XVIII-VIX

Paul Keres

er et navn som snart blir like mye brukt som klengenavn blandt sjakk-spillerne som for Lasker. Og alle vet han er fra Estland, og at han er 22 år, og at han blev nr. 1 i AVRO på trots av Fine, og at han skal bli verdensmester. Selv sier han år for år at nu skal jeg til med studiene og eksamenene, men ingen tror det, for det blir bare sjakk og sjakk det, sier man. Og Gud vet om ikke folk har rett, de som tviler altså.

Han er født i Narva den 7. januar 1916, så han er med andre ord 23 år når De leser dette. Som så mange andre sjakk mestre begynte han å pusle med sjakk i 8-årsalderen. Men det gjorde han ivrig også. Det er vel et års tid siden alle sakkbladene kunde fortelle at Keres hadde spilt sine 150 korrespondansepartier. Det er vel flere enn han som har gjort det. Men han har brukt dem systematisk for å trenge inn i spillets hemmeligheter, for å prøve nye trekk, nye åpningsvarianter. Istedet for at teorien var ham et utgangspunkt, blev den ham et mål. Fruktene begynner så smått å modnes da han i 1933 blev nummer 1 i en skoleturnering i Reval, samme år delte han også 3.—4. plass i bymesterskapet der. Men i 1935 tilkjemper han sig i Tartu det estniske landsmesterskap og blev nr. 2 i den tyske sjakkforenings jubileumsturnering i Reval. Samme år spilte han også ved første bord i Warszawa-olympiaden og blev nr. 5 (vant 11, tapte 5 og 3 remis), blev nr. 2 i Helsingfors. I 1936 delte han 1.—2. i Nauheim, delte 8.—9. i Dresden, delte 3.—4. i Zandvoort og blev sluttelig bestemann i München-olympiaden (12 vinst, 1 tap og 7 remis). I 1937 delte han 1.—2. i Margate, 1.—3. i Ostende, nr. 1 i Prag, og nr. 1 i Wien, delte 4.—5. i Kemer, 2.—4. i Pärnu, blev nr. 1 i Semmering og blev næstbestemann ved 1ste bord i Stockholms-olympiaden (vant 9, tapte 2 og 4 remis). Og i 1938 delte han 2.—3. plass i Hastings, blev nr. 2 i Nordwijk, og så nu blev han nr. 1 i Nederland trots Fine. Og den estlandske utenriksminister var på pletten og holdt tale ved premieutdelingen, så penger vil det nok ikke mangle, om det skulde bli alvor med tittelmatch mot Aljechin. Keres kan putte hele Estland i lommen, sies det, så populær er han. — Keres er utgiver av et eget sjakktidskrift «Eesti male» (Estlandsk sjakk), og hans bidrag er nu ofte å se i sjakkpressen.

Man har kalt Keres en Morphy nr. 2, det vil si det samme som når Tartakower kaller ham Paul II, andre finner at hans spill ligner Aljechins mest, og endelig gjør man oppmerksom på at Lasker, Vidmar, Euwe og Keres in spe alle er matematikere.

Age Vestøl

synes vel somme blir plasert litt mal a propos under denne rubrikk. Ja, for var det ikke han som her oppe i Trondhjem 1937 måtte sitte på pute for å na op på bordkanten og som trippet småfott og lettvent ved siden av sin faderlige venn og beskytter Georg Christiansen. Joda, men tiden går, nu behoves det ikke puter lenger, og jamen er det papa Christiansen som har vondt for å holde skridt nu, ja det så man vel i sommer i Ørebro. Men han er da bare 15 år, sier man. Javel, ung av alder, men en mann til å spille sjakk. Det viste han i sommer ved å vinne titelen som norsk mester i sjakk. Og han dokumenterte det igjen i Ørebro, hvor han ved roligere spill vel kunde ha kommet i premierrekken. Men skitt i det roligere spill, vi har ikke behov for nye luseknekkere. Roligheten kommer vel med årene. Og de er ennu så få at vi sammenfatter hans vita ante acta til at han er en Oslo-gutt som bor på Kolbotn og lærte å spille av far sin i 10-årsalderen. Og som portrett reproduserer vi hvad mester Ståhlberg skrev i en svensk avis i sommer:

«En femtonårig mästare deltar för närvarande i tävlingarna i Ørebro. Hans namn är Westøl, och han är otvivelaktigt Norges mest lovande spelare. Han har blandt annat hunnit med att besegra vår egen Hedemora-Johansson, och trots att han ännu är orutinerad har han visat prov på både kombinationsförmåga och god positionsuppfattning.

Ungdomarna tyckes för övrig dominera nordisk schackliv för närvarande. Finland har i Ojanen og Kaila två talangfulla spelare, som ha förutsättningar att gå långt, och även de flesta svenska mästarna äro i tjugårsalderen. I detta sammanhang kan erinras om att såväl Morphy som Capablanca spelade som starka mästare långt innan de nått nogen ålder. Rekordet innehas emellertid av U. S. A.s nuvarande champion, Rechewsky, vilken vid sex års ålder besegrade ststormästaren Janowski och gav simultanförställningar i schack, varje gång mot ett tretital spelare samtidigt!»

Litteratur.

Das grosse internationale Schachmeisterturnier zu Kemerl in Lettland 1937 bearbejdet i opdrag av det lettlandske sjakkforbund av seniorklubben redaksjonskomite under medvirken av K. Betins, V. Petros og prof. Dr. A. Kalnins Forlag A/S Walters und Rapa, Riga 1938. 279 s. 16x24 cm. Pris Rm. 2.75. Dette er en turneringsbok efter aller beste mønster, eller kanskje er det aller beste mønster for en turneringsbok. Hvad man savner er en teoretisk bearbejdelse av det rike partimateriale, boken inneholder alle turneringens 153 partier. Til gjengjeld avsluttes den med en oversikt over de teoretiske nyheter. Partiene er tildels i forkortet notasjon med gjennemgaaende fyldige anmerkninger. Og det synes som glossatorene har gått grundig til verks. Der er ingen rundeberetning, derimot kan man ved hjelep av tabeller følge turneringens gang. Utgiverne har benyttet anledningen til i et 32-sidig forord å gi en oversikt over sjakkens historie i Latvia fulgt av noen illustrerende partier. Forøvrig er boken utstyrt med en rekke bilder både innen- og utenfor turneringens ramme. Heller ikke en trykkfeilsliste mangler. Det er kanskje ikke overflødig å nevne at hele boken er skrevet på tysk med tyske betegnelser for brikkene.

Lehrreiche Kurzpartien, en utvalgt samling av 172 glosserte kombinasjonspartier og overumplinger av bekjente sjakk mestre ordnet efter 49 spilleåpninger. Forlag Hans Hedewigs Nachf., Leipzig 1938. 80 sider 13x19 cm. Pris Rm. 1.80. For å si det rent ut: det er en veritabel sjakkens Münchhausen-samling utgiveren legger for oss, partier på 7—8—9 trekk og vel så det, hvor det flimrer av ofringer og matt-kombinasjoner, som oftest naturligvis basert på rene stavefeil fra motpartens side. Men det hindrer ikke at boken foruten å være en lett og underholdende julelektüre også kan fylle sin opgave som sjakk-fibel.

Euwe-Aljechin 1937, de strijd om het wereldkampionschap schaken, gespeeld in Nederland in 1937 door Dr. M. Euwe en Dr. A. Aljechin. A. W. Sijt-

hoff's uitgeversmaatschappij, Leiden 1938. 122 s. 15x22 cm. Pris F 1.90. Så lyder den massive tittel, og den er ikke vanskelig å forstå, og det er ikke anmerkningene til partiene heller, som også er skrevet på hollandsk, for hollandsk er i grunnen ikke annet enn et passe hopkok av tysk og norsk. Og selv om sproget skulde by enkelte vanskeligheter, så burde dog både partier og anmerkninger være møien verd, for anmerkningene er også skrevet av Euwe og Aljechin. Mer skulde vel ikke behøves å sies, for de to er verdens mest anerkjente glossatorer. Alle 30 partier er tatt med. Papir utmerket.

Klubb og krets.

Det avbrudte parti i telefonmatchen mellom Oslo sjakkelskap og Stavanger sjakkklubb om Norges-mesterskapet for klubblag blev vinst for Oslo. Det endelige oppgjør blir således Stavanger 3½ mot Oslo 2½, og dermed vant også Stavanger-laget mesterskapet. Vi lar nedenfor følge partiene ved 1ste og ved sjette bord. De har begge sine kuriositeter å vise, det enes ufrivillig riktignok.

42. **Spansk parti.** Berliner-systemet.
C. Haave. G. Christiansen.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5 Sf6, 4. 0—0 d6, 5. d4 cd, 6. Sxd4 Ld7, 7. Sc3 Le7, 8. Te1 0—0, 9. Sxc6 bc, 10. Le2 Se8, 11. Lf3 f6, 12. b3 g6, 13. Lb2 Sg7, 14. Se2 Se6, 15. g3 Sg5, 16. Sf4 Dc8, 17. Lg2 Kg7, 18. Dd2 Lh3, 19. Sxh3 Sxh3, 20. Kh1 h5, 21. Te3 Sg5, 22. f4 Sf7, 23. Tae1 Tab8, 24. e5 de, 25. fe fe, 26. Lxe5† Sxe5, 27. Txe5 Lf6, 28. Te6 c5, 29. Df4 Dd8, 30. Tc6 Tf7, 31. Tf1 Tb6, 32. Txc5 Td6, 33. c4 Td1, 34. Ld5 Txf1†, 35. Dxf1 Td7. På grunn av feilopstilling av brikkene skjedde der her en overføringsfeil. Svart flyttet T til e7, men noterte Td7, hvad der så blev overført til Stavanger.

36. Df3 Ld4, 37. Tc6 Te7.

I dette trekk vilde svart gjøre Te7—e1, men da T ikke stod på e7, kunde dette trekk ikke gjøres. Feilen blev rettet på den måte at T trakk fra d7

til e7. Det er klart at hvis svarts 35. trekk var blitt riktig overført, vilde hvit ha spilt anderledes, men hvad enn utfallet vilde blitt, så synes hvit å stå i avgjort fordel da feilen blev begått.

38. Le4 Tf7, 39. Txxg6† Kf8, 40. Dxxh5 Dd7, 41. Tg4 Tf1†, 42. Kg2 Tf2†, 43. Kh3 Lg7, 44. Dc5†. Oppgitt.

43. **Damebonde-parti.**
Saurén. Austbø.

1. d4 d5, 2. e3 Sf6, 3. Sd2 Lf5, 4. c4 e6, 5. Db3 Sc6, 6. cd? Her var a2—a3 nødvendig.
6. — Sb4!, 7. e4 Sxe4, 8. Da4† Dd7, 9. Dxd7† Kxd7, 10. de† fe, 11. Sxe4 Sc2† og svart vant kvalitet og derefter partiet.

Oslo.

Torshov sjakkklubb avholdt fest med premieutdeling for vår- og høstturnering 1938 lørdag 10. des. i Urania restaurant. Premierrekkefølgen blev: Vårturnering, komb. 1. og 2. kl., gruppe A: 1. pr. T. Lind-Eriksen, 2. pr. delt Th. Nielsen og A. Fjeld; 2. kl. 1. pr. H. Karlsen. Gruppe B: 1. pr. E. Steen, 2. pr. delt E. Bjerke-Pedersen og H. Andersen; 2. kl.: 1. pr. K. Sørensen. Vandrepokalen (Sollies gavepokal): E. Steen. Kl. 3 (dobbeltrundig): 1. pr. O. Pedersen, 2. pr. H. Christoffersen. Vandrepokalen (Stor-Ko-Fa's pokal): O. Pedersen.

Høstturneringen i forb. med klubbmesterskapene: Klubbmester 1938 E. Bjerke-Pedersen, kl. 2. Frithjof Nilsen, kl. 3. A. Haldorsen. — Kl. 1: 1. pr. E. Bjerke-Pedersen, 2. pr. Th. Nielsen, T. Lind-Eriksen og E. Steen. Kl. 2: 1. pr. Frithjof Nilsen, 2. pr. Th. Carlsen, 3. pr. H. Skau, R. Ruud og O. Pedersen. Kl. 3 (dobb.rundig): 1. A. Haldorsen, 2. H. Christoffersen.

Torshov arrangerte 24. okt. en pokalkamp Norrøna—Torshov og vant kampen med 8 : 7. Kampen var jevn og spennende. I trekantturneringen Norrøna—Odin—Torshov tok Torshov dermed ledelsen.

Den forrige kamp, mot Odin, blev spilt 2. mai Resultatet blev halv lagseir med 7½ point på hver.

Sjakkklubben «Stjernen» kunde 5. sept. se tilbake på 15 års levetid. Fra en ganske beskjeden start har klubben under driftige og interesserte formenns og styremedlemmers arbeide vokset sig frem til å være en av landets største og spillesterkeste klubber. Vi kjenner alle navnene på spillere som Th. Østeraas, G. Marthinsen, E. Heibo og E. Jansen. Men også andre som mere har gjort sig fortjent ved arbeidet på de indre fronter, som Sig. Sørensen, Bj. Grønnebakke, A. Andresen, ja det er så mange at vi kan ikke regne dem op her, vil være velkjente. Klubbens nuværende styre består av formann Th. Olsen, viseform. J. Wold, kasserer A. Andersen-Melhuus, sekretær C. Svendsen og Erl. Hansen.

Oslo-mesterskapet 1938 blev vunnet av Østeraas. Vi kommer tilbake til turneringen i neste nummer. Krogdahl blev Oslo-mester i linsjakk.

Ny klubb.

22/9 blev der blandt elevene på Oslo off. skole for blinde stiftet en sjakkklubb som fikk navnet «Freidig». Klubben teller nu ca. 20 medlemmer og interessen blandt medlemmene er stor. Det avholdes faste treningskvelder. Man har også gått igang med en kvalifikasjonsturnering. Klubbens styre består av formann Henry Gjertsen, sekretær Torleif Eidem, kasserer Henry Johansen, samt Roald Mathiesen og Odd Hanslien.

Skiens sjakkklubb feiret sitt 25-årsjubileum 22. oktober. Blandt klubbens medlemmer vil kaptein Ingvald Sørensen være de fleste kjent som medlem av Norsk Sjakkforbunds styre i flere år. Også fullmektig Gottfred Nilssen og grosserer Andreas Andersen er kjente aktive medlemmer av klubben. Men klubben har forøvrig mange gode spillere, det forstås man derav at den 7 ganger har vært kretsmeester.

Mester Adolf Seitz ber oss gjøre klubbene oppmerksom på at han meget gjerne mottar tilbud om simultantforstillinger eller treningsarrangement. Han bruker moderate honorar. Interesserte bes skrive til Dr. Adolf Seitz, Granheim Sanatorium, Follebu.

Problemer.

Blandede julegøtter.

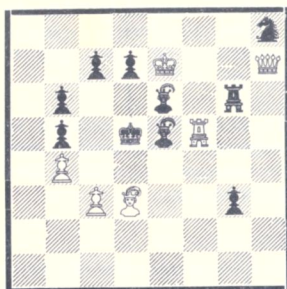
Jeg skal her bringe noen knaskerier som løserne kan få «bite i» i julen. Til litt orientering for de som vil forsøke sig, kan bemerkes at i nr. 39 må løseren passe sig for å gå i en felle! I nr. 40 trekker hvit og **tvinger** svart til å sette sig selv (hvit) matt i to trekk.

Nr. 41 er en liten spøkefugl men løser strengt etter sjakkspilletts regler!! I nr. 42 trekker svart først, og begge parter hjelpes ad for å sette svart matt. Til lykke med løsningen!

Jul- og nyttårshilsen fra

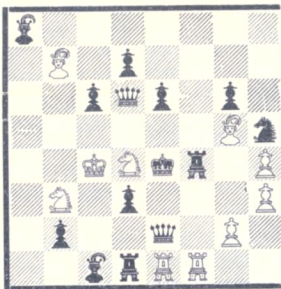
Alfred Karlstrøm.

37. Dr. Otto T. Bláthy,
Budapest (Ungarn).

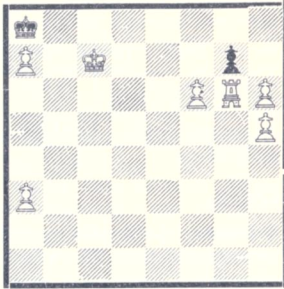
Dr. og fru Otto T. Bláthy sender julehilsener og de beste ønsker om et godt nyttår.

38. Martial Schurr,
Bourguignon.
1. pr. «Pat» 1938.

Matt i 2 trekk.

39. Alfred Karlstrøm,
Rindal.
Original.

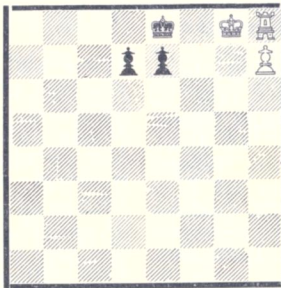
Hvit gjør matt i 2 trekk.

40. Alfred Karlstrøm,
Rindal.
Original.

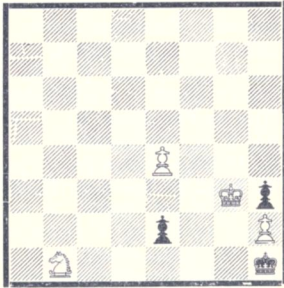
Selv-matt i 2 trekk.

41. Alfred Karlstrøm,
Rindal.
Original.

Hvorledes skal hvit, som er i trekket, **undgå** å sette matt?

42. Alfred Karlstrøm,
Rindal.
Original.

Hjelpmatt i 3 trekk. B. med hvit L. på bl.

Abonnenter og medarbeidere ønskes en god jul!

Norsk Sjakkblad, organ for Norsk Sjakkforbund, utkommer årlig med 5 dobbeltnummer og koster fritt tilsendt 2 kroner. Adressen er:
Norsk Sjakkblad, Boks 429, Trondhjem

NORSK SJAKKFORBUND

(President: Direktør Olaf Smedal, Drammensveien 51, Oslo.)

Tilsluttede klubber	Formann	Møter	Medlem.
DRAMMENS Arbeiderf. S.klb	Hans Haraldseth..	Cafe «Metropol»	
FREDRIKSTAD Schakselskap	Helge Liland.....	tirsdag kl. 20—24	
GRIMSTAD Sjakk-klubb.....	Sv. Kielland.....		
HAMAR Sjakkklubb	F. M. Godager ...	Torsd. 20-24, mand. 20-22. Håndvi. kafe	29
LARVIK Schakkklub	Einar Michaelsen .	Onsdag, Pensjon Farris	20
LILLEHAMMER Schakselskap	S. Mikkelsen	mand.torsd Meierik	
MOSS Sjakk-klubb	E. A. Hulback	«Funkisgården» torsdag fra kl. 7	
NAMSOS Sjakk-klubb	Ragnv. Frang	Kaffistova, onsdag	
NARVIK Sjakk-klubb	Eskild Kristensen .	mand., torsd. Cafe «Mimer» kl. 8—12	
OSLO: Arb.sjakk-klubb «Odin».....	H. M. Solberg.g..	Mand., fred 19-23 ^{1/2} Kaffistofa, Stortorv.	
Sjakk-klubben «Stjernen»	Asbj. Andresen ...	Tirsd., torsd. Kaffi- stova, O. Ryes. pl. 8	45
Sjakklaget «Norrøna»	Alfred Frivik	Kaffistova, Torvet mandag, torsdag	
Oslo Schakselskap	Wilhelm Nitschke	Kronprinsensgt. 17 ^o . Hver dag	125
SANDEFJORD Sjakk-klubb ..	Ottar Klavenes ...	Tirsdag og fredag Cafe Cesil	35
SARPSBORG Sjakk-klubb	Bjørn Tobiassen ..	Torsdag kl. 19.30 i «Matstova» 2. etg.	
SKI Sjakkelskap	O. N. Høyer	Tirsd., Bogers hot. Kverndgt. 4 torsd.	
SKIENS Sjakkklubb	Arthur Ringdahl ..	Onsdag og fredag	
TROMSØ Schak- og Bridgekl	Halfd. D. Johansen	Grand hotells kafe	
SVOLVÆR Schakselskap	Joh. Ing. Johansen	Badesalen	15
TRONDHJEMS Sjakkklubb	J. Sæther	Mand. og torsd. Café „Casino“, Munkegaten 31 II	
TØNSBERG Sjakkklubb	E. Rojahn	Torsd., Tbg. Hånd- verk- og Industrif	28